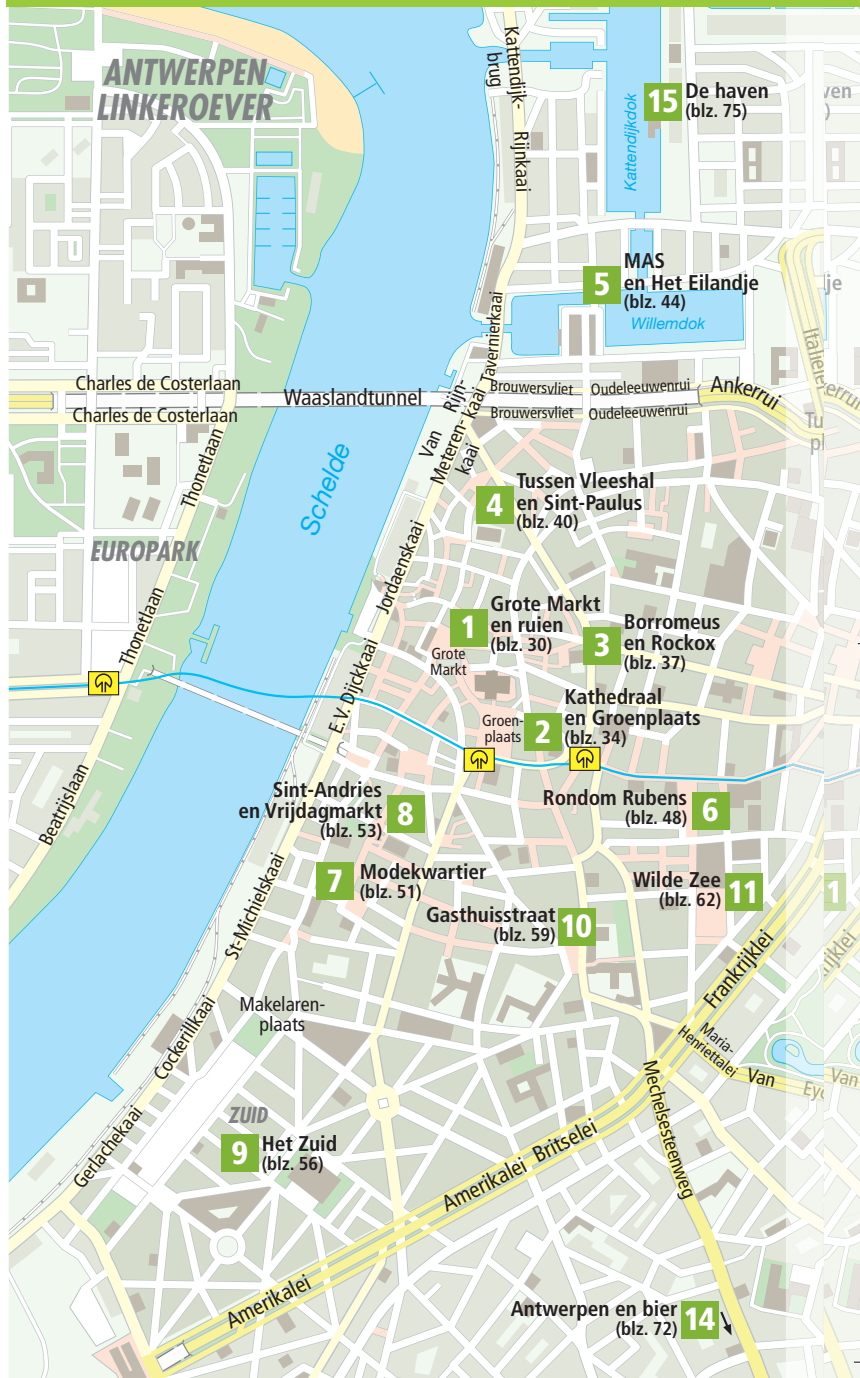

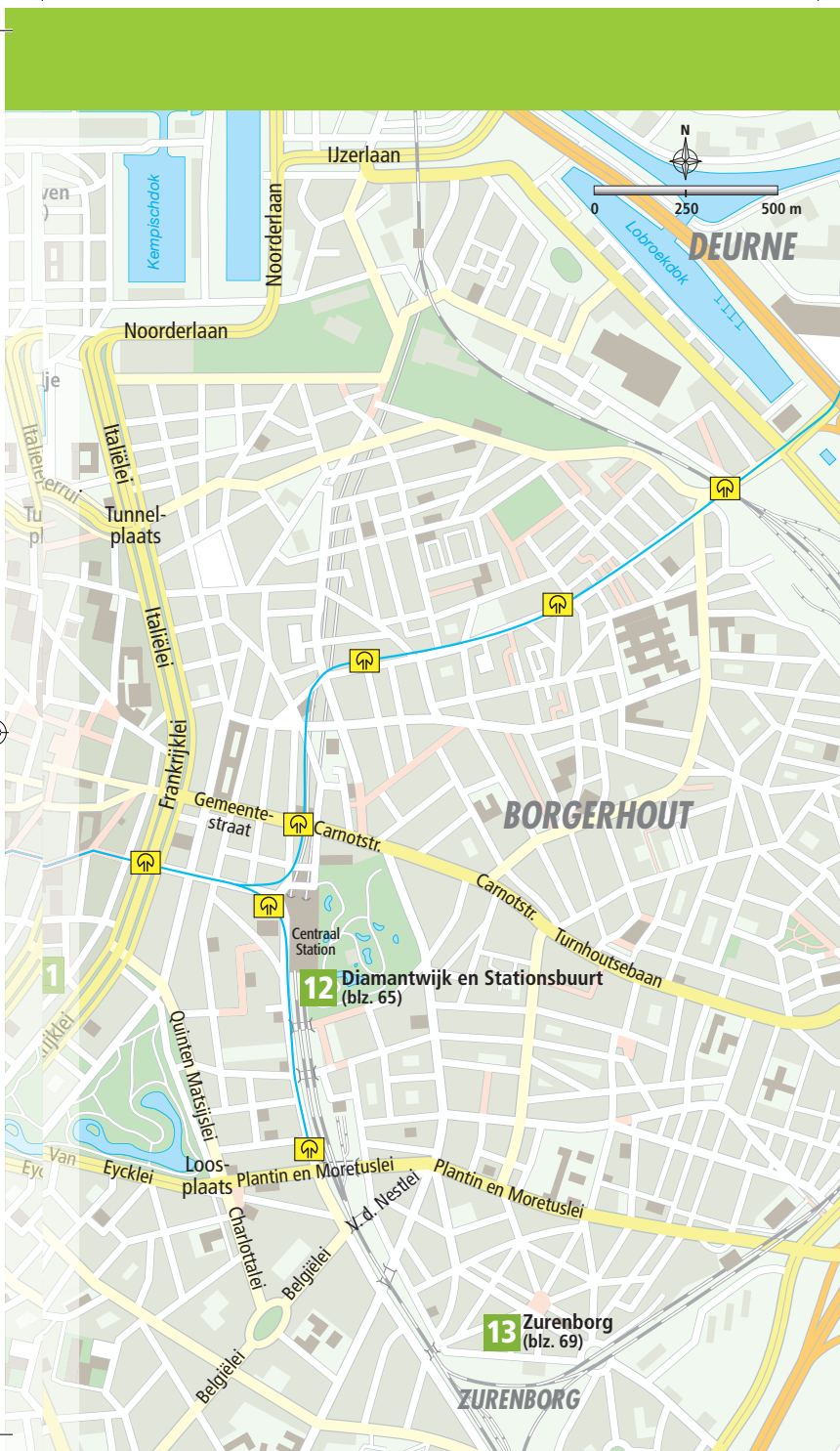
ANWBEXTRA

Antwerpen & Mechelen

De 15 hoogtepunten in een oogopslag

Welkom

Welkom	6
Ter oriëntatie	8
Kennismaking, Antwerpen in cijfers	10
Geschiedenis, heden, toekomst	16
Praktische informatie	18

De 15 hoogtepunten

- 1 Karakteristiek startpunt – Grote Markt en ruïen** 30
Het laatmiddeleeuwse karakter van Antwerpen is vooral aan het stadhuis en de gildehuizen af te lezen.
- 2 Het religieuze hart – kathedraal en Groenplaats** 34
Een eerbetoon aan Onze Lieve Vrouwe en aardse verleidingen. Een bezoek aan de kathedraal is tevens een tijdreis naar de gouden 17e eeuw.
- 3 Italiaanse sferen – Borromeus en Rockox** 37
Barok uit Italië vermengd met Vlaams meesterschap, verstopte en verstilde plekjes vol verhalen.
- 4 Beenhouwers- en zoutwijk – tussen Vleeshal en Sint-Paulus** 40
Handel in zout en allerlei vleeselijke waren brachten de wijk welvaart en teloorgang; de kerk van Sint-Paulus is een verstopt juweel.
- 5 Ontdekking in het noorden – MAS en Het Eilandje** 44
Oceaanstomers ruimden het veld voor plezierjachten; het blikvanger-de waarmerk is het Museum Aan de Stroom.
- 6 Huis en graf van de meester – rondom Rubens** 48
Meesterlijke pracht in het Rubenshuis; in het oude paleis aan de Meir komt bezoekers een sterke cacaogeur tegemoet.
- 7 Woonwijk vol talent – Modekwartier** 51
Hier werd de Modeacademie de spil van de Antwerpse modescene.
- 8 Tussen kunst en kitsch – Sint-Andries en Vrijdagmarkt** 53
Kerkschatten, bakermat van de boekdrukkunst en brocante.
- 9 Gedempte dokken – Het Zuid** 56
Waar de dokken gedempt werden, ontwikkelde een trendy wijk zich tot toonaangevend kunstkwartier.
- 10 Maagden en Mayer Van den Bergh – Gasthuisstraat** 59
Langs de Korte en Lange Gasthuisstraat is een dag te vullen met oude kunst en speciale winkel- en verpoosadresjes.
- 11 Elegant Antwerpen – Wilde Zee** 62
Als het budget geen uitspattingen toelaat, is kijken nog altijd de moeite waard in deze bohemienwijk.

12	Handel en Joodse sporen – Diamantwijk en Stationsbuurt	65
	Heel wat handel gaat er nog om in de Antwerpse diamantwijk; maar de wijk kent meer facetten dan van diamanten alleen.	
13	Een verstopte art-nouveauwijk – Zurenborg	69
	Klassieke oudheid in Zuidoost-Antwerpen: zoek naar Griekse godinnen, hemellichamen en Venetiaanse invloeden.	
14	Bolleke, Bootje of Zeppelin – Antwerpen en bier	72
	Bierbrouwen zit Antwerpenaren in het bloed.	
15	Zicht op de naties – de haven	75
	De havenactiviteiten die eeuwenlang de stad beroerden, spelen zich nu buiten het gezichtsveld af; maak een havenrondvaart of fiets erheen.	

Nog meer Antwerpen

Historische gebouwen, straten en pleinen	78
Musea	80
Parken en tuinen	83

Mechelen

Stad van Margareta's, Aan de Dijle	84
Grote Markt, Sint-Rombout	85
Beaardschool, Hof van Savoioie, Het Zotte Kunstkabinet	86
Mechelse begijnen, Brouwer van Carolus, Kazerne Dossin	87
Bruegheliaans vermaak, Kinderen: actie, Dierentuin, Praktische informatie	88
Overnachten	89
Eten en drinken	90
Uitgaan, Winkelen	91

Te gast in Antwerpen

Overnachten	94
Eten en drinken	98
Winkelen	106
Uitgaan	112

Antwerpse culinaire woordenlijst	120
Register	122
Fotoverantwoording	125
Notities	126
Colofon	127
ANWB Extra-routes	128

► ■ ■ ■ ■ ■ Deze symbolen in de tekst verwijzen naar een plattegrond

1 Dit symbool in de tekst verwijst naar een van de 15 hoogtepunten

€! Dit symbool in de tekst verwijst naar een Waar voor je geld!-tip

Welkom

Antwerpen bruist. Natuurlijk op de terrassen voor de historische herbergen, waar de bollekes rijkelijk vloeien. Maar zeker ook bruisend voor de cultuurliefhebber. Antwerpen heeft een schitterende nalatenschap van de Grote Drie: de schilders Rubens, Van Dyck en Jordaens. En onbetwist is de stempel die Plantijn op de geschiedschrijving drukte. Te voet, vanuit een dubbeldekker, paardenkoets of tram maken bezoekers een tijdreis in architectuur en ontmoeten zij Antwerpse *sinjoren* en *madammen*. Ook in de hedendaagse kunst telt de stad volop mee. Het winkelaanbod komt de verwendste shopaholic tegemoet. Trendzoekers vinden een levendige modescene. Of u komt er onverbloemd voor een van de grootste troeven van de stad: een heerlijk avondje uit – met genoeg keus om vaak terug te keren.

Ter oriëntatie

Antwerpen aan de Schelde

De Schelde is een grote levensader van de stad. Welvaart en teloorgang kwamen en gingen in Antwerpen op het ritme van de Schelde. De loop van de rivier is geregeld door mensen aangepast. Havendokken werden aangelegd en weer gedempt, om weer op een nieuwe plek te worden uitgegraven. De Schelde was tevens vertrekpunt voor honderdduizenden immigranten uit Europa, op weg naar een bestaan in de Nieuwe Wereld.

Het historische centrum en de 19e-eeuwse uitbreidingen bevinden zich op de rechteroever. Twee ringwegen vormen aan de oostzijde de toegang. De ingepolderde linkeroever, in hoofdzaak woonwijk, geeft de mooiste blik op de Antwerpse skyline.

Rails of ringweg

Per trein gekomen staan bezoekers bij het centraal station meteen aan de voet van een groot winkeldomein. De stationsbuurt is tevens de diamantwijk, waar de stad al eeuwenlang faam tot ver buiten de landsgrenzen kent. Ook meteen bij het station bevinden zich de dierentuin (Zoo) en het aquarium (Aquatopia). Treinreizigers hebben direct rond het station volop keuze uit hotels, in diverse luxeklassen, en met een tramritje is een nog groter aanbod binnen handbereik.

De dagtoerist die per auto naar Antwerpen reist, heeft keuze uit gratis parkeren op P & R-terreinen, beperkt gratis parkeren of betaald aan de straat of in parkeergarages. Het vinden van een plek is doorgaans geen probleem maar de doorstroming in de stad is vaak traag en de ringweg filegevoelig.

Kunst of mode

Antwerpen heeft bezienswaardigheden in soorten, stijlen en maten. De vijf grote kerken en een reeks musea, waaronder het befaamde Rubenshuis, zijn een paradijs voor liefhebbers van oude kunst. De renaissance is er buitengewoon goed vertegenwoordigd. Wie op moderne kunst gefocust is, komt volop aan zijn trekken in de wijk Het Zuid, waar vlak bij elkaar het Museum voor Moderne Kunst en het toonaangevende FotoMuseum te vinden zijn. Designertrends worden gevolgd in en rond het ModeMuseum.

Museum op straat

Zelfs zonder een museum te bezoeken – wat werkelijk jammer zou zijn – laat Antwerpen zich goed ontdekken. Met een oplettend oog voor beelden en symbolen aan de gevels, de Mariaportalen, de tot loungebar en loft verbouwde pakhuizen, ja zelfs met de omstreken naoorlogse invularchitectuur krijgt u de stadsontwikkeling op een presenteerblaadje. Overigens zijn er tal van mogelijkheden om die ontdekking te vereenvoudigen, zoals koetsjes, een toeristentram en dubbeldekkers (zie Praktische informatie). Veel kan in Antwerpen te voet worden gedaan, daarnaast is een goed bus-, tram- en metro-net beschikbaar.

Historisch centrum

Het historische centrum bevindt zich rond de Grote Markt en de kathedraal, niet ver van het oudste plekje van de stad aan de Schelde: Het Steen. Direct ten noorden daarvan is het oude handelskwartier waar het beenhoudersgilde floreerde.

Zuid

Zuidelijk van het centrum heeft de woonwijk Sint-Andries zich als modekwartier ontwikkeld en loopt over in het veelzijdige Het Zuid. Daar vindt u niet alleen de eerder genoemde musea maar ook veel uitgaansgelegenheden.

Meir en Wilde Zee

Winkelader Meir voert tussen Groenplaats en station. Ten zuiden daarvan is de Wilde Zee een wijk met exclusieve winkels op het gebied van mode en antiek en enkele grote theaters. In dit gebied staan ook het Rubenshuis en twee musea aan de Lange Gasthuisstraat: het Mayer Van den Berghmuseum en

het Maagdenhuis. In hoogtepunten **6** (blz. 48) en **10** (blz. 59) wordt daar aan aandacht besteed.

Ook niet te missen

Ten noorden van het centrum ontwikkelt de wijk Het Eilandje, voorheen een druk havengebied, zich met het Museum Aan de Stroom (MAS), het Red Star Line Museum en leuke café-restaurants tot nieuwe hotspot. Daar is ook het vertrekpunt voor fascinerende rondvaarten door de huidige haven, die zich over een groot gebied noordwaarts uitstrekt. De vlak bij de ringweg en Berchem gelegen art-nouveauwijk Zurenborg verdient ook extra aandacht.

Vleeshuis, het gildehuis van de beenhouwers ten noorden van de Grote Markt

Kennismaking, Antwerpen in cijfers

Sinjoren aan de Schelde

Gasten worden uitstekend ontvangen in Scheldestad Antwerpen. De Vlaamse gezelligheid is er extra kleurrijk door al wat met mensen en waren via de havens binnenkwam. Dat geeft tevens een verrassend tintje aan de Vlaamse keuken. Een ontdekkingsstocht door de Antwerpse wijken licht een tipje van de bewogen geschiedenis op.

De welvaart van de 16e en 17e eeuw is gemakkelijk af te lezen aan de gildehuizen op de Grote Markt. En aan

de schitterende kunstwerken die uit deze periode zijn nagelaten. Uit die Gouden Eeuw stamt ook de bijnaam 'sinjoren' – van het Spaanse señor afgeleid: hier werd een hoofs en zelfbewust herenleven geleid. Antwerpen was een van de belangrijkste economische en culturele centra van de wereld.

Historisch Centrum

Toeristenplek bij uitstek maar ook nog altijd trefpunt voor bewoners is de oude stad. Rond de Brabofontein op de

De zondag het dichtst bij 7 oktober: feest van O.L.V. van de Rozenkrans, processie met Scheldewijding

Grote Markt starten diverse rondleidingen. De cafés en – overdekte – terrassen van de Grote Markt en de Groenplaats nodigen uit tot proeverijen en dienen voor menigeen als levendig discussieforum. Naast de drukke ontmoetingscentra zijn er ook nog verstilde plekjes. Drie grote kerken, waaronder de kathedraal, bevinden zich in deze wijk, vroeger begrensd door de wateren van de Lombardenvest, de Sint-Katelijnestevest en de Minderbroedersruif; de Schelde is nog prominent aanwezig.

Handelskwartier

Het maritieme handelsleven ontvouwt zich in al haar facetten in de wijk ten noorden en noordoosten van de Gro-

te Markt. Tot de brand van 1873 stond hier de stadswaag, waar de goederen van kooplui werden gewogen. Eromheen stonden de pakhuizen. Tot het begin van 21e eeuw reden buitenlandse trucks nog tot de Paardenmarkt. Dat verklaart de sterk mediterrane inslag van restaurants en winkels. Het Handelskwartier is nu bij uitstek een studentenwijk, met diverse gelederen van de Academie en de Universiteit.

Nieuwe wijken: Het Zuid

Ook op stedenbouwkundig gebied zijn in Antwerpen de afgelopen decennia tal van spannende zaken gebeurd. Een belangrijke ontwikkeling in de wijk Het Zuid was de sluiting en demping van de zuiderdokken eind jaren 60. Rondom deze voormalige dokken herinneren straatnamen aan vroegere wapenfeiten, zoals Verschansingstraat, Schaliënstraat en Kasteelstraat.

In 1987 werd het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (M HKA) in een verbouwde graansilo/pakhuis geopend aan de Waalsekaai. Het was onderdeel van een totaalplan om Het Zuid een andere invulling en vernieuwd aanzien te geven. Veel pakhuizen zijn in schitterende lofts veranderd. Tussen Vlaamse- en Waalsekaai is een grote open ruimte gebleven, een groot deel van het jaar parkeerplaats, soms evenemententerrein. Heel wat uitbaters vonden hun weg naar Het Zuid, waardoor het wat restaurants en uitgaansgelegenheden betreft zeer hoog scoort. Alle redenen dus ook voor de toerist om niet louter de dissen aan en rond de Grote Markt op te zoeken. Ook het FotoMuseum heeft een plek aan de Waalsekaai. De zuidgrens van de wijk wordt bepaald door het Justitiepaleis met de zeilvormige dakelementen. De verpaupering waaraan de wijk halverwege de 20e eeuw ten prooi viel, is gekenterd.

Kennismaking, Antwerpen in cijfers

Aan de stroom

Het Eilandje was gedurende lange tijd de nieuwe Antwerpse haven en heeft zich intussen als meervoudige hotspot ontwikkeld. Met het verschuiven van de havenactiviteit dichterbij de Scheldemonding kwam er heel wat leegstand. Hangars, pomphuizen en huizen van scheepsmagnaten doen nu dienst als trendy restaurants, met inmiddels al bewezen goede reputatie. Door behoud van originele bouwelementen zijn het vaak interessante ruimtes. Projectontwikkelaars zijn er voortvarend bezig.

Het Museum Aan de Stroom (MAS)

aan het Bonapartedok is een blikvangend middelpunt. Daar vlakbij vertrokken immigranten in de late 19e en vroege 20e eeuw naar Amerika; het Red Star Line Museum doet erop moderne wijze verslag van. Aan het Kattendijkdok verrijst de ene moderne woontoren na de andere, u vindt er de podia van het Ballet van Vlaanderen en van de Filharmonie en in 2015 verscheen aan de kade het pop-upbrouwerijcafé van het Seef- en Bootjes Bier. Het Eilandje is ook de wijk waar de Antwerpse schilder Eugeen Van Mieghem woonde, observeerde en schitterende schetsen van de bevolking maakte.

Het Museum Aan de Stroom, op Het Eilandje

Onderaardse stad

Al sinds 1100 kent Antwerpen een uitgekiend waterstelsel. Behalve als watertoevoer – niet bedoeld als drinkwatervoorziening – dienden vesten, vlieten en grachten tevens als verdedigingslinie en transportweg. Pas eeuwen later werden de ruien ook als riool gebruikt. Eindeloos zijn de ruien uitgebouwd en verfijnd. Oorspronkelijk was het een open grachtensysteem waar met hoog tij bootjes in konden varen. Zo stonden Koolvliet en Boterrui in open verbinding met de Schelde, van de ruien afgesloten door een schuif (verticale sluis). Met het toenemen van het inwonertal ontwikkelden de ruien een enorme stankoverlast. Verbetering kwam na inmenging van Napoleon en zijn gezagdragers, toen de ruien overwelfd werden. Later volgden de beerputten, luchtschouwen en een gescheiden rioolwaterafvoer. In 1991 ging de laatste ruienopzichter met pensioen. Aan de Suikerrui is de toegang tot het onderaardse gangenstelsel; zie Ruihuis, 1 blz. 31, voor rondleidingen door de onderaardse stad.

Modestad

De Antwerpse mode is niet van gisteren. Wat in Parijs werd ontworpen, is al sinds jaar en dag door Antwerpse naaisters nauwgezet nageemaakt. In de Leopoldstraat bevonden zich ateliers waar in de loop van de 20e eeuw wel tot 150 naaisters in dienst waren. Sommige zaken kochten hun stoffen en accessoires in Parijs. Want Antwerpen had ruim voldoende madames voor wie couture deel was van het dagelijks leven.

Na de Tweede Wereldoorlog kwam er een ommekeer: prêt-à-porter raakte *en vogue* en kwam in scheeps- en vrachtwagenladingen naar de stad. De jaren 60 en 70 vormden de genadeslag voor de naaiateliers. Tegelijkertijd kwam er vanuit de Academie voor

Schone Kunsten een nieuwe beweging op gang. Mode en design werden een statement. In hoge mate geholpen door de lichter studentenvan de vroege jaren 80 trad een zestal jonge ontwerpers, vers van de Modeacademie, voor het voetlicht. Ze braken internationaal door. Nu hoefde voor ontwerpen niet langer de blik louter op Parijs en andere buitenlandse steden gericht te blijven. Omgekeerd oefenen juist Antwerpse modeontwerpers nu hun invloed tot ver buiten de landsgrenzen uit. In het hedendaagse stadsbeeld zijn veel ontwerpers – zowel gevestigde namen als aankomende – te vinden in de wijk Sint-Andries.

Ook Sint-Andries

Een veel ouder ambacht komt in de wijk Sint-Andries tot uiting in het Museum Plantin-Moretus, dat is gewijd aan de boekdrukkunst. Het museum staat aan de Vrijdagmarkt, waar op vrijdagochtenden tal van goederen onder de veilinghamer van eigenaar wisselen. Loop ook even binnen in de kerk van Sint-Andries. De kerk staat midden in de volksbuurt Sint-Andries, die ondanks de modescene overwegend een woonwijk is gebleven.

Meir en meer

De Meir, de grote winkelslagader van de stad, heeft het afgelopen decennium een facelift ondergaan. De voetgangerszone is uitgebreid en de voormalige stadsfeestzaal vormt het decor voor een nieuw winkelcentrum. Zijstraten nodigen tot dolende uit; daar houden zich bijzondere boetieks verborgen, bevinden zich delicatessen- en andere speciaalzaken. Kijken en kopen zijn er een genot, maar ten zuiden van de Meir wel voor een gevulde beurs. Letterlijk hoogtepunt aan de Meir is de Boerentoren, een wolkenkrabber uit het interbellum. De overige panden

Kennismaking, Antwerpen in cijfers

dateren in hoofdzaak van de 18e en 19e eeuw. Wie van de Meir verder zuidwaarts dwaalt, ontdekt een alleszins verrassende wijk waar de 16e, 19e en 20e eeuw zich beurtelings presenteren. Mis de schitterende stijlkamers en kunstwerken in het Museum Mayer Van den Bergh niet.

Antiek en brocante is in en rond de Leopoldstraat te koop. De wijk Kruidtuin is tevens de theaterwijk. Nog altijd is iets van de Franse bourgeoisie te proeven in dit voormalige Quartier Latin. Tevens de plek om beroemdheden te spotten.

Stadswapen

Het stadswapen van Antwerpen laat in het wapenschild een afbeelding zien van de stadsomwalling rond een oude burcht. Daarboven prijken twee 'Antwerpse' handen, verwijzingen naar de rechten van de hertog op de Schelde en de privileges van de stad. De rozen in de krans rond het schild symboliseren het hooggerecht, de burgerlijke rechtspraak, het leenhof, de burchtvrijheid, het poortersrecht en de tolvrije vaart. Een andere uitleg verwijst naar deugden: geduld, trouw, vrijgevigheid,

zachtaardigheid, troost en genade. Daarboven is een markiezenkroon. De wildeman en wildevrouw aan weerszijden van het schild staan voor de oorspronkelijke bewoners van het land. In grote lijnen wordt dit wapen sinds de 16e eeuw zo gevoerd; Napoleon liet het iets aanpassen, maar dat is aan het einde van de 19e eeuw teruggedraaid.

Sterrenkoks

Antwerpen is een stad van fijnproevers. Dat is af te lezen aan de vele uitstekende traiteurs en delicatessenzaken, lang niet alleen op het gebied van chocolade. Ook buiten de deur stellen Antwerpenaren hoge eisen, aan versheid en aan presentatie. Natuurlijk staan er nog Vlaamse klassiekers op diverse menukaarten, maar eigentijdse toepassingen zijn minstens zo geliefd. Onder de vijftien Michelinsterdragers (stand 2015) zijn de in deze gids besproken Dôme, The Jane en Het Gebaar. Verrassend zijn ook de diverse restaurants op bijzondere locaties: een voormalige kapel, een pomphuis, een redershuis, een gewelfkelder. Andere bijzonderheid in Antwerpen is hoe de gastronomie zich ontwikkeld heeft in

Feiten en Cijfers

Bevolking: Antwerpen heeft circa 510.000 inwoners en is na Rotterdam de grootste havenstad van Europa.

Ligging en grootte: De afstand tussen Utrecht en Antwerpen bedraagt 125 km, tussen Brussel en Antwerpen ongeveer 50 km. De Grote Markt bevindt zich 7,50 m boven de zeespiegel. In noordzuidrichting overspant Antwerpen 26 km, in oostwestrichting 11 km. De Schelde mondt nu 88 km westelijk in zee uit. Van de in totaal 204 km² wordt bijna eenderde door het havengebied ingenomen.

Bestuur: Antwerpen is bestuurlijk verdeeld in de districten Antwerpen, Berchem, Berendrecht-Zandvliet-Lillo, Borgerhout, Deurne, Ekeren, Hoboken, Merksem en Wilrijk. Binnen het district Antwerpen heeft de N-VA (Nieuw-Vlaamse Alliantie) de meeste zetels, gevolgd door het sp.a-CD&V; veel kleiner zijn het Vlaams Belang, PVDA+, Groen en Open VLD. Gemeente- en districtsradsverkiezingen vinden om de zes jaar plaats, volgens schema eerstvolgend in 2018. Bart De Wever (N-VA) is sinds 2013 burgemeester van Antwerpen.

Het stadswapen van Antwerpen, in het stadhuis aan de Grote Markt

samenspraak met winkelen: van barista's tussen schoenen tot dineren in een kledingsouterrain.

Typisch Antwerpen

Typisch Antwerps zijn de Antwerpse Handjes, zowel als chocolade als in de vorm van een knapperig koekje verkrijgbaar. Het verwijst naar de hand van de tiranniserende stadsreus die door de Romein Brabo werd afgehakt.

Bierliefhebbers laten zeker hun kans niet voorbijgaan een *bolleke* te proeven: het echt Antwerpse bier van brouwerij De Koninck. Traditioneel wordt het in een bol glas op voet geserveerd. Lees voor veel meer biernieuws onder de zon 14 op blz. 72. Een gewoon bier-tje heet hier een pintje.

In vrijwel elke wijk bevindt zich een ambachtelijke chocolatier/patissier waar de heerlijkste *pralines* worden vervaardigd en verkocht.

Wie toe is aan een heuse diamant kan bij uitstek in Antwerpen terecht. Minstens zo origineel is een sieraad, al dan niet met diamant, van zilver, goud

of (half)edelsteen van een Antwerpse ontwerper. Ook een trouwjurk van een plaatselijke modekoning- of koningin kan een duurzaam souvenir blijken.

Voor boekenliefhebbers zijn er tal van adressen, zowel antiquariaten als moderne boek- en striphandels.

Markten

De beroemdste markt van Antwerpen is de zondagse Vogelenmarkt op het Theaterplein. Vroeger werd hier louter (pluim)vee verkocht om vet te mesten en in de pan te laten verdwijnen. Later stonden er ook kramen met huisdieren. Nu worden er allerhande artikelen en producten aangeboden, plus nog een handvol (zang)vogels. Voor antiek- en brocanteverzamelaars zijn de Vrijdagmarkt – op vrijdagochtend – en het Sint-Jansvliet – op zondagochtend – uitgelezen plekken.

Elke 3e zondag van de maand heeft het De Coninckplein een tweedehands-boekenmarkt. Eind oktober/begin november vindt een enorme boekenmarkt plaats in de Expo.

Geschiedenis, heden, toekomst

Oude Steen en nieuwe stad

Het oudste bewijs van bebouwing in Antwerpen is Het Steen. Deze burcht vormde deel van de versterking. Waar nu de Suikerrui is, waren een binnenhaven en een werf. Met elke uitbreiding van de stad die volgde, werden nieuwe verdedigingsgrachten aangelegd. De oude grachten kregen vervolgens een functie als transportader, tegelijkertijd kon het afvalwater een weg vinden. Zo ontstonden in de stad tal van binnenhaventjes, waaromheen zich markten ontwikkelden. Vooral ten noorden van het historisch centrum bij de Stads- waag ontstond zo een levendig handelshart. Zuidwaarts ontwikkelde zich de Vrijdagmarkt als een van de nieuwe kernen.

Wol, diamanten en boeken

De bloei was voor een groot deel te danken aan de Engelse import van wol (tot lakense stoffen verwerkt), Duitse metalen en Portugese specerijen. In 1531 werd De Beurs gebouwd, de fondsen- en wisselmarkt waar Europese vorsten geregeld geld leenden. De stad had suikerraffinaderijen, diamantslijperijen en boekdrukkerijen. De diamanthandel is nog altijd van zeer groot belang voor Antwerpen. En wat de boekdrukkunst betreft, de stempel die Christoffel Plantijn achterliet aan de Vrijdagmarkt is onuitwisbaar.

Haven en hervormingen

De haven- en handelsactiviteiten hadden tegen de 16e eeuw van Antwerpen een rijke stad gemaakt. Met ras-schreden ging de stad dan ook zijn Gouden Eeuw in. Als drie grote meesters uit deze periode worden de schil-

ders Rubens, Van Dyck en Jordaens genoemd. Daarvóór hadden al Quinten Metsys, de Brueghels en andere notoire collega's baanbrekend schilderwerk geleverd. Het humanisme was in verre ontwikkeling en wetenschappers als Lipsius, Mercator en Ortelius oefenden volop invloed uit.

Een politieke omwenteling zette een rem op de bevolkingsgroei. De hervorming kreeg vat op de wereldstad Antwerpen, de Beeldenstorm raasde er in 1566 doorheen. Van 1577 tot 1585 stond de stad aan de kant van de calvinistische opstandelingen tegen het Spaanse gezag. Prins Willem van Oranje woonde er een poos, maar vertrok in 1583 naar Den Haag. Vervolgens namen Spaanse troepen – na andere Vlaamse steden – Antwerpen in 1585 in, na een beleg dat ruim een jaar had geduurd.

Scheldeafsluiting

Een maatregel van de noordelijke gewesten tegen de Spaanse verovering was de afsluiting van de Schelde. De belangrijkste transportslagader werd daarmee afgebonden. Het inwonertal daalde rap, van zo'n 100.000 in 1570 tot 40.000 in 1590. De uittocht had zowel economische als religieuze redenen. Velen trokken naar Amsterdam, dat de vruchten plukte van de kunsten en gevulde beurzen die de migranten meenamen. Bij het Verdrag van Münster (1648), het einde van de Tachtigjarige Oorlog, werd de sluiting van de Schelde bekrachtigd.

Franse tijd

Pas onder Frans bewind (1792-1815) kwam daar verandering in. De haven werd onder Napoleon uitgebouwd met

militaire bedoelingen, de havenactiviteit verschoof noordwaarts (Bonapartedok). Sluizen werden aangelegd om de getijde-effecten in de stad te minimaliseren. De Scheldekaaien kregen een facelift: de stadsmuren en de kades verdwenen.

Verenigde Nederlanden – van korte duur

Na de nederlaag van Napoleon bij Waterloo werden in 1815 de Nederlanden herenigd. Antwerpen figureerde in de nieuwe natie als grootste haven. De Belgische opstand in 1830 vond dan ook weinig steun in Antwerpen.

België onafhankelijk

De Belgische Revolutie eindigde in de stichting van het nieuwe koninkrijk. Wederom werd de Schelde afgesloten, als de navelstreng met Nederland doorgeknipt, maar vanaf 1863 ging de doorvaart definitief open. De inhaalslag werd gemaakt. Ook al omdat inmiddels veel grotere schepen werden ingezet, moest de haven grondig worden gemoderniseerd. Men richtte zich

daarbij volledig op het noorden van de stad. Grachten en kanalen in het centrum werden gedempt. Aan de Schelde kwam een lange, rechte kade van drie kilometer lengte. Alleen Het Steen bleef overeind.

Naoorlogse uitbreiding

Zware beschadigingen tijdens de Tweede Wereldoorlog sloegen gaten in de historische stad, waardoor ook Antwerpen niet van naoorlogse bouw verstoken bleef. Gelukkig konden veel oude panden worden gerestaureerd.

Van 1956-1967 werd de haven tot aan de Nederlandse grens uitgebreid. In 2005 werd het Deurganckdok in Doel ingewijd. Het is het grootste containerdok ter wereld.

Stad in beweging

Zoals in elke oude stad zijn ook in Antwerpen altijd wel intensieve renoveringen – zowel onder- als bovengronds – aan de gang. Zo verzekert het verleden zich van een plek in de toekomst en komen verstolen hoekjes en wijken met nieuwe aanblik in de spotlights.

Het Steen, de oude Antwerpse burcht

Praktische informatie

Reizen naar Antwerpen

Met de auto

Vanaf Utrecht is het 125 km naar Antwerpen, vanuit Brussel ongeveer 50 km. Kijk voor een routeplanner op www.anwb.nl of www.vab.be. De A1/E19 voert van Breda naar Antwerpen; kies voor bezoek aan het centrum de noordelijke afrit Antwerpen-Centrum/Merksem. Blijf Centrum volgen; over de Noorderlaan en Italiëlei komt u binnen. Dan kiezen tussen Historisch Centrum (Grote Markt) of Meir (Meir winkelstraat, Centraal Station/Zoo).

Uit Eindhoven, Luik of Hasselt gaat de E34, volg Antwerpen-Centrum/Borghout afrit 17; u komt binnen bij de Noordersingel/Singel. Dan kiezen: Historisch Centrum of Meir.

De A1/E19 komt uit de richting van Brussel via de afrit Antwerpen-Centrum binnen bij de Singel. De ringweg van Antwerpen is zeer filegevoelig.

Informatie over de wegen en de actuele verkeerssituatie is verkrijgbaar bij de Vlaamse Automobilistenbond (VAB) in Antwerpen www.vab.be en bij Touring, de Belgische zusterorganisatie van de ANWB, op www.touring.be.

Zie ook www.wegeninfo.be voor informatie over het verkeer en de wegen in België.

Verkeersregels: het maximaal toegestane alcoholpromillage is 0,5. Bellen achter het stuur is ook in België verboden. Het is verboden te parkeren voor openbare gebouwen en naast een witte of gele streep op de weg. Maximumsnelheden: binnen de bebouwde kom: 50 km/u, buiten de bebouwde kom: 90 km/u, op de snelweg: 120 km/u.

Pech onderweg: Met de Wegewacht Europa Service van de ANWB is hulp bij pech doorgaans gratis. Bij een praatpaal kunt u vragen naar Touring Bijstand bij Pech/Touring Secours. Anders belt u het centrale nummer 070 34 47 77 (dag en nacht bereikbaar).

Met de trein

Over het traject Amsterdam – Antwerpen doet de trein (Thalys) 1 uur en 12 minuten. Enkele reis Amsterdam – Antwerpen vanaf € 29, reizigers uit Utrecht moeten overstappen in Rotterdam. Informatie op www.nsinternational.nl.

De Belgische Spoorwegen bieden Bdagtrips, op internet te boeken en zelf uit te printen, met behalve de treinreis toegang tot attracties; zie www.b-rail.be.

Met de bus

Eurolines rijdt vanuit Amsterdam, Utrecht, Den Haag, Rotterdam, Breda en Eindhoven naar Antwerpen, promotietarief vanaf € 11 enkele reis, www.eurolines.nl. Voor € 5-9 per enkele reis vanuit Amsterdam, Rotterdam of Utrecht kunt u terecht bij Flixbus, www.flixbus.nl. Ouibus (van SNCF) rekent supertarieven van € 9 voor een kaartje Amsterdam (Rotterdam) – Antwerpen; nl.ouibus.com.

Douane

Verplicht is het bij zich dragen van een paspoort of identiteitskaart, geldig tot en met het bezoek aan België. Automobilisten dienen daarnaast een rijbewijs, kentekenbewijs, WA-verzekering en voor auto's ouder dan drie jaar een apk-keuringsbewijs bij zich te hebben. Ook hond en kat dienen te beschikken

over een Europees paspoort en een inentingsbewijs tegen rabiës, dat niet recenter dan 30 dagen en niet ouder dan 12 maanden mag zijn. Daarnaast is het verplicht een identificatie bij het dier te laten aanbrengen.

Reizen in Antwerpen

Met de auto

Parkeren: Volg afhankelijk van uw bestemming borden naar Historisch Centrum (Kaaïen/Grote Markt), Centrum (Groenplaats/Oudaen/Meir), Centraal Station-Zoo of Meir-Schouwburg. Parkeergarages en parkeerplaatsen zijn in handen van Q-Park, Interparking, APCOA en VINCI Park, www.q-park.be, www.interparking.be, www.apcoa.be en www.vincipark.be.

Gratis parkeren kan aan de rand van de stad op de Park & Rideparkings: in Merksem op de Keizershoek (tram 3), bij Metropolis (tram 6 of bus 720, 730, 770 of 775), in Melsele (tram 3), op de Linkeroever aan de Blancefloerlaan (tram 2, 3 of 15). In de stad zelf zijn gratis parkeerplaatsen te vinden op de Singel, aan de Desguinlei, op de Gempte Zuiderdokken en aan een deel van de Scheldekaaien.

In de blauwe zones geldt een beperking van maximaal twee uur. Zie voor tarieven, routes en actualiteiten ook www.parkereninantwerpen.be.

Met de bus, tram en metro

Losse tickets zijn bij de bestuurder te koop (€ 2 voor 1 of 2 zones, € 3 voor 3 zones). In de voorverkoop zijn de prijzen resp. € 1,20 en € 2. Verkooppunten zijn het Centraal Station en tal van bladenwinkels en supermarkten. Een individuele dagpas kost bij de bestuurder € 7 en in voorverkoop € 5 (drie dagen € 12 en € 10). Voor meer informatie: De Lijn, tel. 070 22 02 00, www.de lijn.be.

De Antwerp City Card geeft gratis toegang tot alle Antwerpse musea en monumentale kerken, vrij gebruik van het openbaar vervoer van De Lijn en hopNstop/Citytour. Bovendien krijgt u korting op attracties, sightseeing en fietsverhuur. De kaart kost € 25 voor 24 uur, € 32 voor 48 uur en € 37 voor 72 uur, en is verkrijgbaar bij Antwerpen Toerisme & Congres, aan de balies en online.

Met de taxi

Taxi's staan bij het Centraal Station, station Antwerpen-Berchem en bij de Groenplaats. Vertrekstarief € 2,75, per kilometer € 1,50, nachttoeslag (tussen 22 en 6 uur) € 2. Antwerp Tax tel. 03 238 38 38. Metropole tel. 03 231 31 31. Algemene Antwerpse Taxicentrale tel. 03 216 16 16.

Op de fiets

Heel praktisch voor korte ritjes zijn de Velo-fietsen, die op veel plaatsen in de stad eenvoudig zijn mee te nemen en ook elders achter te laten. Wel is het noodzakelijk van tevoren te registreren; dat kan ook ter plaatse bij Visit Antwerp aan de Grote Markt. Een dagpas kost € 3,80, eerste halfuur per rit gratis. www.velo-antwerpen.be.

Verhuur is tevens mogelijk bij Fiets-haven op het Centraal Station/As-tridplein, tel. 03 203 06 73; Freewieler, Steenplein, tel. 03 213 22 51 (apr.-sept. dag.); Vélo & Co., Provinciestraat 243-245 (di.-vr. 10-18, za. 10-17 uur); De Lig-fiets, Steenhoudersvest 25, tel. 03 293 74 56 (wo.-za. 11-18 uur); De Fietsen-fikser, Amerikalei 173, tel. 03 238 32 00 (ma.-za. 10/12-17/19 uur). Zorg dat u een slot meekrijgt en de fiets daarmee zo veilig mogelijk parkeert. Contractueel bent u zelf aansprakelijk bij diefstal en vernieling; daarvoor dekt uw eigen – doorlopende – reisverzekering.

Praktische informatie

Stadsrondritten

Te voet

Stad Antwerpen: Grote Markt 13, duur: 2 uur, € 7 p.p. (in voorverkoop € 6). Bij voorkeur een dag van tevoren bespreken in het kantoor aan de Grote Markt 13 of maak een reservering op tel. 03 232 01 03. Elke zaterdag en zondag, in juli en augustus maandag t/m zaterdag, publieke wandelroutes door het historische centrum; vertrek om 14.30 uur bij het toeristenkantoor. Tevens biedt Stad Antwerpen tientallen thematische stadswandelingen aan voor groepen (circa € 70 voor 2 uur).

Antwerpen Averechts vzw Permeke: De Coninckplein 25, tel. 03 260 39 39, www.antwerpenaverechts.be. Een goede particuliere gidsenorganisatie die tal van excursies biedt. Bij uitstek thuis in de minder voor de hand liggende stadswijken.

Culinaire wandelingen vzw: Vlemingckstraat 5, tel. 0493 72 28 56, www.culinairewandelingen.be. Op afspraak kunnen culinaire ontdekkings-tochten worden gemaakt met thema's als bier, wijn, whisky, zinneprikkeling of Spaanse lekkernijen.

Per fiets

Antwerp by bike: Van juli t/m oktober kunt u van donderdag t/m zondag aansluiten bij rondleidingen per fiets, maart-juni alleen op zondagen. Er zijn klassiekers en verschillende themarondleidingen, resp. van 2 en 3 uur, € 18-22 inclusief fietshuur (goedkoper zonder); www.antwerpbybike.be. Zie ook www.cyclant.com.

Met de tram

Op de Groenplaats vertrekken de rode, blauwe en gele **City Trot'rs**. Grotere gele trams rijden volgens een hopN-stop-schema. Informatie wordt meer-talig via een bandje gegeven. Tijdens

Wegwijzers: In de binnenstad staan wegwijzers. Daarop ziet u bovenaan in welke wijk u zich bevindt; de wijk-indeling staat op de informatieborden. Oranje pijlen wijzen de richting van andere wijken aan, inclusief het aantal minuten wandelen daarnaar-toe. Ook staan er suggesties voor wandelroutes van een klein uur elk.

het hoogseizoen dagelijks van 11/12-16/17 uur, overige maanden in het weekeinde (half december tot half februari op afspraak), zie ook het informatiebord op de Groenplaats, tel. 03 497 11 39 74, www.touristram.be.

Lijn 4: Een goedkoop oriënterend tramritje langs de verschillende musea van het Zuid (KMSKA, FoMu, M HKA), het MoMu en Mayer Van den Bergh naar Berchem is lijn 4, Hoboken-Sil-sburg; interessant tussen Berchem, Groenplaats en Station-Zuid.

Met de bus

Antwerp Diamond Bus: De Keyserlei (voor het Centraal Station), tickets zijn 24 uur geldig. Dubbeldekkers vertrekken vanaf het centraal station elk uur van 10.30 tot 16.30 uur, van begin april tot begin november. Uitleg onderweg via koptelefoon en taal naar keuze. De route gaat via het Stadspark, de Groen-plaats, het Museum voor Schone Kun-sten, de Michielskaai, het Steenplein en de Londenstraat. Onderweg zijn uit-en opstapmogelijkheden; tel. 0470 99 93 52, www.antwerp-citytourbus.be.

Paardentram of -koets

Paard en koets: tel. 03 353 82 70, www.koetsen-vervoort.be, ritten duren 25 minuten, prijs circa € 25. De koetsen van Vervoort – meestal open – rijden in juli-augustus, de paasvakantie en de rest van het jaar de weekenden bij goed weer. De koets start op de Grote

Markt en neemt de smalle straten door het historische centrum: Vrijdagmarkt, Kaai, Zirkstraat (Beenhouwerswijk); het verhaal van de stad en bewoners wordt persoonlijk verteld.

Paardentram Jut en Aer: tel. 03 669 85 20, www.werkendtrekpaard.be. De tram lijkt op een postkoets uit vervlogen tijden waar passagiers binnen of bovenop kunnen zitten. Jut en Aer staat van april tot in oktober markant op de Grote Markt; ritprijs € 7, geen begeleidende informatie onderweg.

Rondvaarten

Rederij Flandria vaart over de Schelde en door de haven. Vertrekpunt voor 50 minuten durende Scheldetochten is het Steenplein, van mei tot en met september van wo.-zo. om 13, 14, 15 en 16 uur, in juli-aug. dagelijks, in oktober alleen het weekeinde; prijs € 8.

Een Havenrondvaart van 2,5 uur (€ 15; kan uitlopen als sluis- en brugopening tegenzitten) vertrekt bij de Londenbrug, van mei-sept. dagelijks om 14.30 uur, in okt.-nov. van vr.-zo., korte havenvaart (90 min., € 11) vertrekt 10.30 uur. Onderweg wordt live-verslag gedaan van passerende schepen, opslagloodsen, containerladers en bruggen.

Flandria, Steenplein, tel. 03 231 31 00, www.flandria.nu.

Boottochten door het uitgebreide havengebied (di. om 13 uur, € 15) maar ook naar Brussel (vr. om 9.30 uur, € 29) worden georganiseerd door Rivertours Antwerpen, Steenplein, tel. 03 711 38 21, www.rivertours.be. Van mei tot en met september; reserveren noodzakelijk.

Feestdagen

- 1 januari:** nieuwjaar
- 2 januari:** 2e nieuwjaarsdag
- maart of april: Pasen, Paasmaandag
- 1 mei:** Feest van de Arbeid
- mei of begin juni:** Hemelvaartsdag
- mei of begin juni:** Pinksteren, Pinkstermaandag
- 21 juli:** Nationale Feestdag (Onafhankelijkheidsdag)
- 15 augustus:** Maria Hemelvaart
- 1 november:** Allerheiligen
- 11 november:** Wapenstilstand 1918
- 25 december:** Kerstmis
- 26 december:** Tweede Kerstdag

Feesten en festivals

Sinksenfoor: Pinksteren t/m juli, www.antwerpse-sinksenfoor.be. Kermis, van

Bijzondere vrije dagen

Voor Nederlandse bezoekers zijn er enkele verrassende dagen waarop Antwerpse winkels gesloten blijven:

2 januari	Tweede nieuwjaarsdag
1 mei	Feest van de Arbeid
11 juli	Feest van de Vlaamse Gemeenschap (niet alles gesloten)
21 juli	Onafhankelijkheidsdag (niet alles gesloten)
15 augustus	Maria Hemelvaart
1 november	Allerheiligen
11 november	Wapenstilstand 1918

Ook de christelijke feestdagen (Pasen, Hemelvaart, Pinksteren en Kerstmis) zijn algemene vrije dagen. Daarentegen is de voor Nederlanders vrije 30 april een dag waarop u hier wel in winkels terecht kunt.

Praktische informatie

oudsher op het grote terrein tussen Vlaamse- en Waalsekaai, wordt verplaatst naar Spoor Oost.

Fashion Show: juni, www.antwerp-fashion.be. Eindexamen van de studenten aan de Modeacademie.

Bier Passie Weekend: eind juni, www.beerpassion.com. Bierfestival op de Groenplaats met oude en nieuwe bieren; voor serieuze biersommeliers en passerende bierliefhebbers.

Zomer van Antwerpen: 2e helft juni-augustus, www.zomervanantwerpen.be. In het stadscentrum en andere wijken, volop openluchtvoorstellingen.

Moederdag: 15 augustus. Drukbezocht

is de concertmis in de Pauluskerk.

Rubensmarkt: 15 augustus. Marktkramen en marskramers op de Grote Markt en in omliggende straten dragen 17e-eeuwse outfit. Op de Handschoenmarkt verzamelen zich antiek- en brocantehandelaars.

Laus Polyphoniae: augustus, www.amuz.be. Concerten oude muziek en polyfonie op verschillende locaties.

Jazz Middelheim: half augustus, www.jazzmiddelheim.be. In een uniek kader: het park Den Brandt (Beukenlaan). Jazz met topsolisten en orkesten.

Bollekesfeesten: 2e helft augustus staan Grote Markt, Groenplaats, Hand-

Stripmuur aan de Kloosterstraat

schoenmarkt, Suikerrui en Steenplein in het teken van eten en drinken. Met veel straatmuziek en ander -vertier.

Bevrijdingsfeesten: 1e weekend september. Herdenking bevrijding van Antwerpen.

Laundry Day: 1e weekend september, www.laundryday.be. Festival met aanstormende generatie dj's, in Het Eilandje; vrij toegang.

Feest O.L.V. van de Rozenkrans: 1e of 2e zondag van oktober, processie van de Broederschap Onze-Lieve-Vrouwe van de Heilige Rozenkrans (Sint-Pauluskerk) met Scheldewijding op het Steenplein; zie ook blz. 42.

Boekenbeurs: eind oktober-half november, www.boekenbeurs.be/ www.boek.be. Festijn voor boekliefhebbers in de Antwerp Expo, waaraan honderden auteurs uit binnen- en buitenland bijdragen met interviews en lezingen over de nieuwste boeken.

Night of the Proms: eind oktober/eind november. www.notp.com. In het Sportpaleis speelt het klassieke orkest Il Novecento onder leiding van Alexandra Arrieche met grote vedetten uit de pop- en rockwereld. Een succesvolle combinatie.

ART-A: laatste weekend november en eerste weekend december, www.art-a.be. Kunstmanifestatie van galeries en antiquairs.

Kerstmarkt: december/begin januari. Tal van festiviteiten in de eindejaarsperiode, met onder meer een kerstmarkt op het Steenplein, de Suikerrui, de Grote Markt en Handschoenmarkt; met kerststal, ijsbaan, chaletdorp en kermisattracties.

Geld

Om te kunnen pinnen, moet het logo van uw pas overeenkomen met die bij de automaat. Er staan onder meer geldautomaten aan de Groenplaats,

bij de Boerentoren en bij de filialen van de BNP-Fortisbanken aan de Meir en de Londenstraat. In veel winkels en restaurants kan met pinpas worden betaald.

Informatie

Toeristenbureau in Nederland

Toerisme Vlaanderen: Koninginnesgracht 86, 2514 AJ Den Haag, tel. 070 416 81 10, www.toerismevlaanderen.nl.

Toeristenbureaus in België

Visit Antwerpen: Grote Markt 13/ Cenraal Station, Antwerpen, tel. 03 232 01 03, www.visitantwerpen.be.

Toerisme Provincie Antwerpen: www.provincieantwerpen.be.

Internet

Veel hotels en diverse cafés hebben wifi. Waar dat gratis wordt aangeboden staat op www.hierisgratiswifi.be/ hotspots/Antwerpen.

Kinderen

Dierenparken

De **Antwerpse Zoo** is voor jong en oud een vermakelijk tijdverdrif. Door de centrale ligging is een bezoek gemakkelijk in te passen.

Aquatopia laat de wereld onder water zien. Je ziet er haaien van dichtbij en tal van tropische vissen als ... Nemo! Er zijn ook reptielen en amfibieën.

Musea voor kinderen

Voor kinderen met enige belangstelling voor geschiedenis, inclusief ridders en scheepvaart, zijn diverse attracties beslist de moeite waard.

Na de heropening van het **Museum Plantin-Moretus** eind 2016 zal daar een op kinderen gerichte audioguide beschikbaar zijn.

Praktische informatie

Het **Rockxhuis** heeft leuke teken- en zoekopdrachten voor kinderen.

Voor elke tentoonstelling van het **Foto-Museum** wordt een fotospeurtocht in spelvorm gemaakt voor gezinnen. In de – Belgische – schoolvakanties zijn er diverse (jeugd)workshops.

Zondag is Familiedag in het **M HKA**, van 14-16 uur met zoekopdrachten, wandelgesprekken en workshops.

Oudere kinderen zullen geboeid zijn in het **Museum Vleeshuis**; de beiaard mogen bezoekers zelf bespelen.

Kinderen kunnen in het Middelheim- (openlucht)museum, prima helpen zoeken naar de beelden van het **Middelheimpark**. Voor verschillende leeftijden zijn spelkoffers gratis te leen (in het kasteel). Ze kunnen er heerlijk en veilig rondrennen.

Stadsverkenning

Ook met kinderen is een spannende stadsontdekkingstocht te maken. Laat ze zoeken naar symbolen op de gildehuizen en raden naar de stripfiguren (of hun eigen verhaal vertellen) op de stripmuren. Het Suske & Wiskeverhaal *De 7 Schaken* is een leuke leidraad. Of maak een ritje door de stad per tram, koets, boot of dubbeldekker. Het goedkoopste is een ritje met De Lijn (€) (€ 1,40-3), lijn 4 maakt een prima stads-tour; de paardentram van Jut en Aer wordt door twee heuse Belgische trekpaarden voortgetrokken.

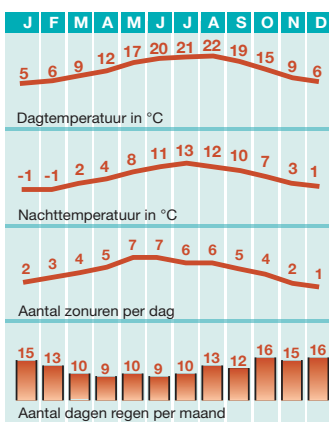
Buitenspeeltuin

De grootste speeltuin is ongetwijfeld in het Nachtegalenpark (G. Le Grellelaan). En dan nog een ijsje bij De Melkerij.

Sportief plezier

Op Sint-Anneke, de Linkeroever van Antwerpen, is een fijn recreatiestrand met openluchtzwembad. Vanuit de stad te bereiken via de bijzondere voetgangerstunnel bij het Sint-Jansvliet.

24

Het klimaat van Antwerpen

Klimaat en reiseizoen

De invloed van de Noordzee zorgt voor een gematigd zeeklimaat. Met een gemiddelde maximumtemperatuur 's zomers van 22 °C en een winters gemiddelde van een graad of 7 is het hier nooit echt heet en nooit echt koud. Met neerslag moet u het hele jaar rekening houden, maar interessante plekken om te schuilen zijn er meer dan voldoende. Veel terrassen zijn overdekt en verwarmd en een groot gedeelte van het jaar geopend. Stadsrondleidingen per koets en tram en rondvaarten worden aangeboden van april tot en met september/oktober. De zomermaanden zijn bij uitstek festivalperiode, de agenda van podiumkunsten in de theaters loopt van september tot juni.

Openingstijden

De openingstijden zijn zeer gevoelig voor verandering. Controleer deze voor vertrek als het er voor u op aan komt. Bijzondere openstellingen treft u op Erfgoeddag, Museumnacht en Open Monumentendag.

Musea, kerken, winkels

De openingstijden van musea, kerken en attracties lopen uiteen en worden bij de betreffende adressen genoemd. Algemene sluitingsdag is maandag. Sommige instellingen zijn alleen op werkdagen geopend. Doorgaans zijn de openingstijden van musea en attracties in de winterperiode beperkt. De meeste winkels zijn maandag tot en met zaterdag van 10-18 uur geopend. De 1e zondag van de maand is koopzondag in het centrum, vanaf 12 uur. Veel winkels aan en rond de Kloosterstraat zijn alle zondagen open (en daarentegen maandag-dinsdag gesloten).

Prijzen

In vergelijking met een verblijf in de grote Nederlandse steden en in Brussel

valt het prijsniveau in Antwerpen gunstig uit, zeker wat eten, drinken en logies betreft. Veel musea zijn gratis voor bezoekers jonger dan 12 jaar. Vrij voor allen op de laatste woensdag van de maand € is de toegang tot Museum Plantin-Moretus, Museum Rockox, Museum Mayer Van den Bergh, MAS en Red Star Line Museum.

Uitverkoop

De jaarlijkse koopjesperiodes € zijn in januari en juli.

Reizen met een handicap

Op www.visitflanders.com, onder toegankelijkheid, staat veel informatie omtrent de toegankelijkheid van bezienswaardigheden en hotels maar ook over parkeerplaatsen en vervoersmogelijkheden voor minder validen.

Duurzaam reizen

CO₂-reductie: Kom met de trein naar Antwerpen en neem daar de fiets; er zijn diverse verhuurstations. Wie met een elektrisch voertuig komt: oplaadpunten voor auto en fiets staan op www.oplaadpunten.org.

EcoHuis: In het EcoHuis (Turnhoutsebaan 139, tel. 03 217 08 11) is een tentoonstelling over ruimte, water, energie en hout. Over hoe gif in ons milieu terecht komt, het ozongat gestopt kan worden, het regenwoud gered en de afvalberg verkleind. Er is een inspirerende daktuin en het Ecocafé serveert bioproducten.

Biokeukens: Een groeiend aantal restaurants maakt gebruik van bio(dynamische) producten. Tot de trendsetters horen Biologisch-Dynamische Bakkerij La Campine (Cadixstraat 55) in een voormalige havenkroeg, vintage interieur; Het Dagelijks Brood (Steenhouwersvest 48), Biologisch Dynamische Bakkerij (Volkstraat 17 en Mechelsesteenweg 72). Zie ook blz. 103. Op veel plaatsen verzezen de afgelopen jaren restaurantjes om overdag gezond de trek te stillen.

Natuurlijke zwemvijver: In het park Boekenberg is een zwemvijver met natuurlijk filtersysteem.

Winkels: Robuust Zero Waste Shop (Reyndersstraat 2) verkoopt levensmiddelen zonder verpakking; neem je eigen potten en bakjes mee. Hempie (Aalmoenenierstraat 20) heeft kleding van duurzame textiel en milieuvriendelijke alternatieven voor alledaagse gebruiksvoorwerpen. De vrolijke en romantische kleding van Froy & Dind (Nationalestraat 76-78), een Belgisch kinder- en dameslabel, is van biologische katoen. Rewind (Riemstraat 27) verkoopt meubels en decoraties van gerecycled materiaal.